

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din. Za nozemstvo: 210 Din. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23 - Dopisi se ne vračajo. Račun in prihranilnica v Ljubljani št. 1955. Telefon št. 30-69.

Leto XVIII.

V Ljubljani, v četrtek, dne 2. maja 1935.

Štev. 50.

Kako je z dobički trgovcev

Kratkovidni ljudje gospodarski ljudje skušajo javnosti dopovedati, da bi mogli v moderni dobi čisto dobro živeti tudi brez vseh posredovateljev med proizvajalci in potrošniki. Razna spretno med javnost vržena gesla naj bi v tem smislu vplivala na javnost in polagoma, toda gotovo vzbudila prepričanje, da je delež trgovine pri končnih cenah blaga preveč velik, da so dobički trgovcev zato nenormalno visoki in da bo vsem potrošnikom neprimerno boljše, če trgovci kot odvisni in nepotrebni posredniki popolnoma izginejo. Po mnenju teh glasilcev nove dobe bo draginja kar odrezana glava, kakor hitro bo proizvajalec prodajal direktno potrošniku.

Javnost je precej pripravljena verjeti tem prorokom, ker se ji te sistematično oznanjujejo in ker je od povojne dobe minul primeroma šele kratak čas ter zato cela vrsta potrošnikov živi pod vtisom verziških let, ko se je med trgovstvo vrnil življenjski, ki ni imel s trgovstvom nič skupnega in ki je avtomatično izginil, kakor hitro je zopet nastopila doba normalnega trgovskega uveljavljanja.

Pod vplivom dnevno oznanjevanih napačnih narodnogospodarskih doktrin vstopajo nekateri potrošniki v trgovino v zavešči, da je za pulmo roparska zver, ki jih bo skušala čim bolj okrahati in jim vsiliti blago, ki ne ustreza niti po svoji ceni niti po svoji kakovosti niti po okusu potrošnika. Takšnim ljudem se težko prodaja in samo vprašajte trgovca, pa boste slišali, kakšno božjo potrpežljivost mora imeti in kako mora sebe premagovati, da kupca zadovolji tako z blagom kot s ceno.

Mnenja smo, da danes ni treba s trgovcem brisati vse one slabe lastnosti, katere so jim nadeli njih klevetniki. Današnje trgovsko življenje se je tako kompliciralo, da mora trgovec, če hoče preživeti sebe in svojo trgovino, uporabiti vso svojo energijo in posvetiti trgovini tudi oni čas, ki ga drugi uporabljajo za zabave in razvedrila. Skratka, trgovec mora danes venomer misliti na svojo trgovino in se ji posvetiti do celotnega ali pa do največ neuspeha.

Naj govore neprijatelji trgovskega stanu kar hočejo, dejstvo je, da gre danes trgovcu slabo. Številne odjave trgovin dokazujejo to najbolje. Vzrokov propadanja trgovine je mnogo in o tem bi se mogla napisati več kot ena knjiga.

Nastaja tako vprašanje: kako se naj prodaja, kaj in komu naj se prodaja? Odgovor na to drugo vprašanje je zelo enostaven in vedno isti: Ne prodajajte, ker ste odveč, ker more narod živeti tudi brez vas. Če vas ni, bomo kupovali od drugih in v najhujšem primeru naravnost od tvorničarjev.

Toda v moderni državi, v kateri vladajo zakoni in v kateri se govori o demokraciji, ni mogoče na tako pavšalen način kar izbrisati iz življenja cel stan, ki je trajal že cele veke, ki je služil narodu stoletja in stoletja in ki je vso to dolgo dobo dokazoval potrebnost svojega obstoja. Tudi se ne sme pozabiti, da tudi trgovstvo skupno s svojimi nameščenci predstavlja močno armado potrošnikov, ki pomagajo trošiti celo vrsto predmetov.

Kako je torej z dobičkom trgovca? Mogli bi to vprašanje obrniti in vprašati, kako je z dobičkom velekapitala, bank in družb? Resničen odgovor na to drugo vprašanje bi bil vsekakor mnogo bolj zanimiv. Če ima trgovec trajno izgubo in postane banekrot, je vrhu vsega še na sumu, da je izgubo povzročil zlonamerno. Kakor da bi ljudje kar silili v banke! Če pa imajo izgubo oni drugi, potem priskoči država na pomoč in sanira njih izgube in velik del teh družb in zadrug bi brez javne pomoči že davno poginil kot življenja nesposobnih. Na tak način trgovci bi zlahka tudi otrok. Trgovcu pa se zavida tudi njegov majhen dobiček. Pregovor sicer pravi, da je

vsak delavec vreden svojega plačila. Ali samo podjetnik in trgovec ne? Dobriček je vendar tu plača za vodstvo podjetja, za vse delo pri prodaji, predelavi, pripravi in opremljenosti blaga in vrhu vsega še za riziko pri prodaji. Koliko težko zbrana kapitala je že utonilo v raznih podjetjih! Koliko neprespanih noči in krutega odrekavanja je bilo potrebno samo za ohranitev podjetij pred propadom! Koliko tednov v letu je moral trgovec delati čisto zastoj, da je mogel zadostiti svojim plačilnim obveznostim in dati državi to, kar je njegovo. Naj se klevetniki trgovstva enkrat ozejo za kulise trgovine, v ta skromna gospodinj-

stva, v katerih se živi v odrekavanju, in potem naj povedo resnico!

Ne, ne očitajte trgovcu neprimerne dobička! To so flavze, ki se umetno vzdržujejo v javnosti. Če ne bi bil to tako neveren eksperiment, bi vam hoteli dati priliko, da za kratak čas poskusite in da nenkrat odstranite vse zasebno podjetništvo iz gospodarskega življenja. Bila bi to katastrofa, ki bi se komaj mogla popraviti v nekaj letih. Ubilo bi se vse gospodarsko življenje države, ki se danes itak že komaj vzdržuje nad vodo, in to prav po zaslugi teh majhnih podjetnikov, sposobnih za vsako žrtv. (Obhodnički zájmy.)

Položaj na izvoznem trgu lesa

Poročilo zborničnega svetnika dr. Rekarja na zadnji plenarni seji Zbornice za TOI

Zbornični predsednik je že v svojem poslovnem poročilu omenil, da nas je uvedba uvoznih kontingentov v Italijo, ki je stopila dne 19. februarja v veljavo, našla dokaj nepripravljene ter nas je nemalo osupnila. Tem težji je bil udarec, da uvozna dovoljenja dobivajo samo italijanske tvrdke in samo na podlagi carinskih dokumentov, če in kolikor so uvozile v preteklem letu. Prvotno so se dovoljevale le male količine od 10 do 30% prejšnjega letnega uvoza in šele zbog protestov raznih drugih držav je končno Italija odobrila, da se kontingentira uvoz v celotni višini lanskih količin.

Uvozni režim, ki ga je uvedla Italija za jugoslovansko blago, kaže na zunaj, odkar je zopet dovoljena celoletna lanska količina uvoza, zelo varljivo sliko, kajti dovoljenje za uvoz naših produktov je na videz stodo odstotno. V resnici pa se tega stodo odstotnega dovoljenja more poslužiti le razmeroma majhen del trgovcev, kajti ta ugodnost se more izrabiti le na podlagi lanskega uvoza v istem razdobju, in to bodisi na podlagi faktur, oziroma carinskih listin bolet. Kdor slučajno lansko leto ni uvozil, ali si ne zna ali ne more priskrbeti lanskih carinskih bolet, ta tudi letos ne more dobiti dovoljenja za uvoz. Tako prehaja trgovina v roke onih italijanskih tvrdk, ki so lansko leto forsirale uvoz pred uvedbo carine in deloma tudi v roke znanih rušilcev solidne trgovine, ki prodajajo za vsako ceno tudi v času največje stagnacije, izkoriščajoč stisko producenta do skrajnosti. S tem je velik del solidne trgovine izigran in izročen na milost in nemilost uvoznikom, ki izrabljajo svoj privilegirani položaj, diktirajo cene po mli volji. Kakor vse kaže, se že začenja kupčija s carinskimi boletami, katere bodo za drag denar prodajali oni, ki jih imajo v roki. Že se kaže, da se preko nekaterih reških špediterjev, ki so obenem lesni trgovci, pošilja les v Italijo s posebno lahkoto. Zahtevati je treba samo carinjenje na Reki, vse drugo oskrbi špediter. To upravičuje domnevo, da se izigrava predpis, ali pa se dela s tujimi boletami, kar je seveda v prometu preko Sušaka nemogoče. Tako se na spreten način vabi blago na Reko ter se izigrava vsako solidno delo.

Napačni pojmi o sedanjem lesnem izvozu v Italijo

Upoštevati je tudi to, da je v lanskem razdobju po uvedbi nove italijanske uvozne carine in preferenc v korist Avstrije, promet po 23. aprilu (posebno za relacijo v gorenjo Italijo) padel na minimum in da se je potem le postopoma en del tega izpadka kompenziral (seveda s primerno žrtvijo na cenah) s forsiranjem izvoza v srednjo in južno Italijo. Tako je nastala za razdobje maj-junij 1934, ki bo odločilen tudi za letošnji izvoz, praznina, ki dela koncesijo Italije brez vsake vrednosti. Cenimo, da se bo pri sedanjem režimu dala izrabiti ta navidezna primamljiva koncesija Italije praktično največ do 30% lanskega izvoza. Žal kurzirajo med nepoučeno publiko do celotnega napačne vesti in predstave o sed-

njem položaju izvoza lesa. Splošno se smatra, da je nastopil iznenaden temeljit preokret in da smo zopet na vrhuncu konjunktura. Resnici na ljubo moram pripomniti, da je Slovenija res izvozila v zadnjih dveh mesecih znatne količine lesa v vzhodno Afriko, cenimo na 60 do 80.000 m³ ali največ 4.000 vagonov. To blago je šlo vse v vojaške svrhe, toda potreba je sedaj saturirana. Brez dvoma je oddaja te razmeroma velike količine lesa v dveh mesecih ugodno vplivala na slovensko lesno gospodarstvo, ki si je na podlagi tega izrednega pojava ustvarilo iluzijo o novi konjunkturi. Ta iluzija pa ima lahko zelo slabe posledice. Začelo se je namreč takoj producirati na žive in mrtve in izgleda, da bo kmalu producirano mnogo več, kakor znaša potreba za vzhodno Afriko. Kaj potem? Začelo se bo ponujati brez glave in čenč bodi padle vnovič, ker bo današnji italijanski uvozni režim onemogočil, da bi se presežek te produkcije plasiral v Italijo sami.

Ne upoštevaje navidezne »abesinske« konjunkturo je položaj na italijanskem tržišču slabši kakor je bil in more že to samo dejstvo znatno prikrajšati naš izvoz. Če se pri teh razmerah še z administrativnimi ukrepi omejuje naš izvoz, potem so pač izgledi najslabši.

Potrebna ureditev odnosov z Italijo

Nujno je potrebno, da se razmerje do Italije prej ko mogoče vsaj provizorno uredi, kajti če sedaj veljavni provizorij traja, kakor predvideno še tri mesece, izgubi Dravska banovina svojo glavno izvozno sezijo za les. Pri sedanjem žalostnem položaju v našem lesnem gospodarstvu se to ne bi smelo zgoditi. Posledice za prihodnjo zimo bi bile nedogledne.

Ne moremo torej dovolj nujno priporočati, da se sedanje nevzdržno stanje prej ko mogoče uredi.

Uvoz ruskega lesa v Italijo

Po najnovejših statističnih podatkih je uvozila Rusija v Italijo v letu 1934 skupno 277.000 m³ lesa. Po zagotovilih dobro informiranih strokovnjakov se bo ruski kontingent za les definitivno zmanjšal za 75%. Ostale bi torej znatne količine, ki bi prišle v prid Avstriji in Jugoslaviji. Če bo šlo po dosedanjih praksi, potem bo dobila Avstrija levi delež. Če Jugoslavija ne bo imela pri pogajanjih učinkovitih argumentov in pooblastitve v rokah, s katerimi bi mogla v vsaki situaciji odločevati, potem je gotovo, da bo od znatne količine, ki bi nam lahko pripadla iz zmanjšanja ruskega kontingenta in ki bi lahko poživila naš izvoz, ostalo le tako malo, da ne bo moglo bistveno vplivati na zboljšanje našega izvoza.

Pri tem se pojavlja drugo vprašanje, ki je bistveno za naše nadaljnje delo v Gorenji Italiji, katera je postala vsled tarifnih preferenc skoraj izključno domena Avstrije in Rusije. Slednja sicer ni imela preferenc v tarifah, imela pa je zbog pomorskih voznih te prednosti, da je za isti strošek vozila svoj les v Benetke, kakor v

Livorno, Genova, Napoli. Cenimo, da je bilo uvoženega 60 do 70% preko Benetk, Livorna in Geneve kot izhodišča za oskrbo Lombardije, Piemonta, Ligurije, Toskane. To je bilo svojčas izrazito izvozno področje slovenskega lesnega izvoza. Če so Rusi izkricali n. pr. v Livorno, so imeli do Firenze le malenkostno voznino v primeri s transportno obremenitvijo, ki jo ima slovenska lesna trgovina od Postojne do Firenze. Naravno je, da so Rusi trg popolnoma obvladali. Tarifna preferenca, ki jo uživa Avstrija, ji omogočuje, da z ozirom na kvaliteto svojega lesa še uspešno konkurira z Rusi. Slovenski izvoz pa je z ozirom na tarifne razmere skoro da onemogočen.

Posledice padanja lire

Pri tej priliki ne smemo prezreti važne okoliščine, ki lahko danes ali jutri težko oškoduje lesni izvoz v Italijo. Vrednost lire postopno pada. Brez dvoma se njena vrednost danes le še umetno drži in skuša Italija v zaščito svoje valute z vsemi sredstvi vplivati na zmanjšanje pasivnosti v svoji trgovinski bilanci. Vprašanje je, kdaj se bo da ta sredstva izžepala. Če se to zgodi in merodajnejši mednarodni finančni krogi pravijo, da to ni daleč, potem bo lesna industrija utrpela nov velik udarec. Izvzemši prodaje v kolonije, ki se delajo večinoma v dinarjih ali devizah, se skoro vse prodaje v Italijo vrše v lirah. Malim italijanskim odjemalcem, ki v svoji primitivnosti niso vajeni računati v tujih valutah, se drugače skoro ne more prodati, pa tudi večje firme, ki bi bile voljne kupovati v dinarjih, so izjeme. Je pač znak časa, da se prodaja z vsakimi pogoji in za vsak riziko, samo da se nekaj proda. Edino bi se moglo napraviti to, da se na podlagi klirinškega sporazuma z Italijo zahteva, da vplačujejo italijanski kupci pospešeno, to se pravi, v pogodbeno določenem roku. Italijanski kupci se v splošnem ne drže pogojenih plačilnih rokov, ampak zavlačujejo plačila za cele mesece. Na drugi strani pa naše finančno ministrstvo brezobzirno zahteva kritje deviz. Italijanska uredba o kliringu predvideva stroge sankcije, ki bi se morale aplicirati tudi na one dolžnike, ki so notorično solventni, ki pa iz same spekulativnosti zavlačujejo plačila. Znano je namreč, da se več kot polovica italijanskih lesnih trgovcev finansira in obratuje na ta način z denarjem svojih dobaviteljev.

Končno naj omenimo še vprašanje, ki tudi nujno čaka rešitve. To je

obračunavanje deviz in klirinških tečajev.

Ti tečaji se še vedno obračunavajo na podlagi starega dinarskega tečaja 9'13 paritete Curih, s premijo 28'20/0. Neglede na to, da tako obračunavanje ne odgovarja realnemu stanju, nalaga še vedno eksportni trgovini težko breme. Če že lesna panoga ne more biti deležna izvoznih premij, naj se ji vsaj likvidirajo devizna nakazila po faktičnih tečajih. V praksi izgleda stvar tako:

Za eno italijansko liro dobi izvoznik danes približno dinarjev 3'62, nakazilo na Italijo pa stane Din 3'92 in to po vseh predpisih deviznega prometa. 30 par na vsako liro mora še danes žrtvovati vsak izvoznik lesa v Italijo in to v času, ko se celo naše lesno gospodarstvo pogreza vedno globlje in ko se na nešteti konferencah zaman išče leka, da bi se ta uboga gospodarska panoga vzdržala pri življenju. Če se je našla možnost vsaj primerne obračunavanja v nemškem kliringu za izvoz koruze, naj se dobi tudi modus, da ne bo lesno gospodarstvo oddajalo skoro 10% od vrednosti zaradi uporabe fiktivnih tečajev povrh vsega še kot devizni davek.

Naša politika odprtih vrat proti Italiji

Došim je naš izvoz v Italijo izpostavljen vsem zgoraj navedenim neprimlikam, vidi mo ml napram Italiji politiko odprtih vrat,

ki je omogočila, da je Italija v letih največje krize od leta 1932. povečala svoj izvoz v Jugoslavijo od 361'9 milj. dinarjev na 555 milijonov dinarjev. Že ta številka dokazuje, da naš sedanji uvozni režim kakor tudi sporazum o kliringu neglede še na posebne pogodbenne carinske in tarifne ugodnosti, ki jih uživa na naših progah italijansko blago, omogočuje neovirano penetracijo italijanskega blaga. Mi smo vodili proti Italiji dosedaj vedno politiko pasivnega popuščanja in na noben njihov ukrep, s katerim so prizadeli naš izvoz, nismo reagirali s protiukrepi. Bilanca te naše politike je izražena v enostavni ugotovitvi, da je leta 1930. znašal naš aktivni saldo iz blagovnega prometa z Italijo 1122 milijonov dinarjev in se je skrčil do lanskega leta na 242 milj. dinarjev. Leta 1930. smo izvo-

zili v Italijo za 1919'4 milj. dinarjev blaga, lansko leto pa komaj 797'5 milj. dinarjev. Moramo se vprašati, ali še moremo in kako dolgo še, da nadaljujemo tako gospodarsko politiko in kam bi nas ta končno privedla. Izkušnje, ki jih imamo tekom zadnjega desetletja, odkar se vodi po vsem svetu carinska vojna in izvaja politika avtarkije v vseh evropskih državah, in neuspehi, s katerimi se zaključujejo vedno naša trgovinska pogajanja, nas bi morali končno privedi do tega, da spoznamo, da je skrajni čas, da iz temelja menjamo sistem naše zunanje trgovinske politike na sličen način, kakor so to že davno izvedle vse sosednje države. Smatram, da ni več časa za odlašanje, če nečemo pustiti zadnje prilike, da zaščitimo interese domačega dela in nacionalnega dohodka.

Borski bakreni rudnik

Dividenda v enem letu trikrat večja od glavnice

Ponovno smo že v našem listu opozarjali na velikanske dobičke, ki jih dosegajo v naši državi razne tuje družbe, zlasti velika rudarska podjetja. Da postaja potreba javne diskusije o teh dobičkih vedno bolj evidentna, dokazujejo veliki dobički, ki jih dosegajo leta dolgo francoska družba za izkoriščanje borskih bakrenih rudnikov. Pripominjamo pa takoj, da tu ne gre za nobeno animoznost proti tujim družbam ali tujim kapitalom, temveč le za zaščito naših narodnih interesov, da dobi država od velikanskega čistega dobička oni del za davke, ki ji pri najbolj normalnem obdačenju pripada in da so tudi delavske mezde v skladu z velikanskim dobičkom podjetja. Gre torej le za varovanje upravičenih fiskalnih in socialnih interesov. In te treba varovati, kadar se dosegajo tako veliki dobički, kakor jih dosegajo borska družba. Na vse zadnje je vendar borski rudnik del našega narodnega premoženja in zato ima naš narod tudi pravico vsaj na skromen del čistega dobička od tega rudnika.

O delu in uspehu borskega rudnika je objavil »Jugoslovanski Lloyd« daljši članek, iz katerega posnemamo: Družba »Compagnie française des mines de Bor« za izkoriščanje borskega rudnika je bila ustanovljena v l. 1904. v Parizu. Pri ustanovitvi družbe so sodelovali tudi srbski kapitalisti, toda večina delnic in vodstvo družbe je bilo vedno v rokah francoskega kapitala. Že pred vojno je znašala proizvodnja borskega rudnika okoli 7000 ton čistega bakra. Med vojno so bile rudniške naprave zelo poškodovane in šele l. 1924. je dosegel rudnik predvojno stanje proizvodnje. Od tedaj pa raste produkcija rudnika neprestano in je danes Jugoslavija za Španijo in Nemčijo v Evropi največji producent bakra. Vendar pa je kakovost bakrene rude v Jugoslaviji znatno boljša od one v Španiji, poleg tega pa se v borskem rudniku pridobivajo tudi znatne količine zlata kot postranski produkt. Šele v zadnjem času pa je začel borski rudnik tudi pridobivati zlato.

Glavnica francoske družbe znaša 15 milijonov fr. frankov, od katere pa je že amortiziranih 4'85 milijona frankov. Leta 1931. je izdala družba 4 in pol odstotne obligacije v nominalnem znesku 40 milijonov, od katerih je bilo l. 1933. v obtoku samo še 38'67 milijona frankov.

Produkcija in čisti dobiček družbe sta znašala:

	produkcija ton	čisti dobiček milijonov fr.
1928	15.086	30'7
1930	24.463	19'5
1932	30.159	9'4
1933	40.318	21'5
1934	44.370	22'0

Kljub nizkim cenam bakra je dosegla družba vedno večje dobičke, ker je njen položaj čisto poseben, da ji ni treba stopiti niti v kartel. Poleg tega pa ima tako velike finančne rezerve, kakor le malokatera druga družba.

Nominalna vrednost navadnih in prioritarnih delnic znaša 100 frankov. Samo dividenda pa je znašala za leto 1933. 130 frankov za prioritarnost in 127 frankov za navadne. Ista dividenda je objavljena sedaj tudi za leto 1934. L. 1930., ko je doživela družba največjo konjunkturo, je znašala dividenda celo 300, odn. 297 frankov, torej trikrat več, kakor je znašala nominalna vrednost delnic.

Francoski listi objavljajo sedaj podrobnosti iz bilance družbe za izkoriščanje borskega rudnika. Iz teh podatkov je razvidno, da je treba k čistemu dobičku za leto 1934. prišteti še 18.427.000 frankov, ki jih

je družba uporabila za fond za izplačilo obligacij. Od te vsote je uporabila družba za amortizacijo nekaj nad 8 milijonov, da se je obtok obligacij znižal na vsoto 30 milijonov 622.000 frankov.

Investicije družbe so skupno izkazane s 121 milijoni frankov. Rezervni fond znaša 36 milijonov frankov, razne druge rezerve 60 milijonov frankov, 96 milijonov frankov pa je izkazanih v amortizacijskem fondu. Če odbijemo vse te amortizacije od vsote, izdane za investicije, potem vidimo, da so že vse investicije odpisane, torej plačane.

Od drugih važnejših bilančnih postavk so izkazani: upniki z 11'8 milijona frankov, efekti, gotovina v blagajni in naložbe v bankah s 85'2 milijona frankov in dolžniki z 39'9 milijona frankov.

Aktiva: nepremičnine 121, efekti, gotovina in naložbe (večinoma v pariških bankah) 85 in dolžniki 40 milijonov frankov.

Pasiva: glavnica 15, rezerve 36, druge rezerve 60, amortizacijski fond 96 in čisti dobiček 22 milijonov frankov.

V dinarjih znaša torej čisti dobiček družbe, brez posebnih dotacij fondom okoli 66 milijonov dinarjev. Če pomislimo, da je Trboveljska premogokopna družba v svojem najboljšem letu, t. j. l. 1929. pri delniški glavnici 200 milijonov Din dosegla le 45'5 milijonov Din, potem to najbolj zgovorno dokazuje, kako naravnost sijajno se obrestuje v naše rudnike naloženi tuji kapital. Bo vendarle treba gledati tudi na to, da bo tudi naš narod imel vsaj nekaj dobička od naravnih zakladov svoje zemlje.

Industrijske delniške družbe v Jugoslaviji

Bilance naših industrijskih delniških družb izkazujejo za leto 1933. skupni dvig dobička na 247 milijonov dinarjev in dvig izgube na 485'5 milijona dinarjev (l. 1932. še 189'4, odn. 339 milijonov dinarjev) pri skupni vsoti bilance 16'5 milijarde dinarjev.

Menihi in ostali dolgovci so dosegli vsoto 7048 milijonov in so le še za 500 milijonov nižji ko lastna sredstva. Zelo so se pa tudi dvignile investicije, in sicer na 7704 milijone Din ali v treh letih za 32%.

Obratna sredstva so v tej dobi znova narasla od 3014 na 3303 milijone, povečala se je likvidnost, zmanjšala pa se je vrednost izdelanega blaga od 1595 na 1492 milijonov. Zmanjšala se je oddaja blaga na kredit, kar dokazuje tudi padec terjatev od 3685 milijonov Din v l. 1932. na 3426 milijonov Din v l. 1933.

Režijski in upravninski stroški družb so narasli od 1134 na 1158 milijonov, odpisi od 243 na 264, davki pa so se povečali od 217 na 270 milijonov.

Od 887 družb izkazuje 537 družb izgubo (60%), dobiček pa le 350 družb (40%), dočim je bila po obsegu poslov pasivna polovica. Skupna bilančna vsota se je povečala za 1'6 milijarde Din, skupna glavnica pa za 809 na 5046 milijonov. To statistiko je objavil v svoji študiji profesor Vladimir Rosenberg v Beogradu in v njej niso upoštevani denarni in zavarovalni zavodi.

Svetovna trgovina v februarju

Mesečni bilten Društva narodov objavlja podatke svetovne trgovine za februar, ki je bila l. 1934 po vrednosti za 3% nižja ko v letu 1933. Izvoz iz Amerike in Azije je bil sicer nekaj večji, zato pa je izvoz iz Evrope nazadoval za 5% in iz Afrike za 10%. Februarski padec je sicer sezonski, a vendar je letošnji izvoz manjši ko v vsej dobi po l. 1929., proti kateremu letu je padel celo za 31,4%. V primeri z lanskim februarjem je padla svetovna trgovina za 1,5%. Evropski uvoz je bil v fe-

bruarju 7% manjši ko lani, sev. ameriški za 17, azijski za 11, oceanski za 7. Neko-liko ugodnejši so podatki industrije, ki je svojo produkcijo povečala v Kanadi, Čile, Danski, Italiji in Norveški, nazadovala pa v Franciji in Nizozemski.

Lep uspeh bolniške blagajne Trg. bol. podpor. društva

Bolniška blagajna trgovskega bolniškega podpornega društva v Ljubljani je zaključila tudi lansko leto z lepim uspehom. Število članstva raste od 1929 neprestano ter se je dvignilo tudi v letu 1934. za več ko 500 članov. L. 1929. je bilo vseh članov 4697, l. 1930. 5345, l. 1931. 5791, l. 1932. 5895, l. 1933. 6312 in l. 1934. 6898. Ta velik porast članstva ni pripisati toliko zmanjšanju brezposelnosti kakor pa prestopu članov iz drugih bolniških blagajn v blagajno TBPD. Poslovni zaključek blagajne izkazuje za leto 1934. presežek v višini 283.400 Din, dočim je znašal l. 1933. le 193.000 Din. Delovanje bolniške blagajne pa bi bilo še mnogo bolj uspešno in njene dajatve članstvu še večje, če bi bila bolniška blagajna popolnoma avtonomna in ne bi bila navezana na Središnji ured.

Zagrebska zbornica predlaga sklicanje turistične konference

Turistični odbor Trgovinsko-industrijske zbornice v Zagrebu je imel dne 25. aprila sejo, na kateri so bili podani razni referati o stanju turističnega prometa na gornjem Jadranu. Sklenjeno je bilo, da bo predlagala zbornica banski upravi, da skliče ta po volitvah posebno turistično konferenco, ki naj razpravlja o vseh aktualnih vprašanjih našega turizma. Nato pa naj bi se sklicala še državna turistična konferenca, na kateri bi se zlasti razpravljala naslednja vprašanja: izdaja novega turističnega zakona, zakona o mineralnih in termalnih vodah ter zakona o kopališčih, kopališni red ter druga aktualna vprašanja našega turizma. Načrte za vse te zakone bi pripravila zbornica.

Zaposlenost delavstva v februarju (Po statistiki SUZOR-a.)

V februarju je bilo v vsej državi pri vseh okrožnih uradih zavarovanih 505.384 delavcev in nameščenec, za 1.112 manj ko v januarju 1935 in za 10.333 več ko v februarju 1934.

Največji je porast zavarovancev pri okrožnih uradih v Sarajevu (za 2.605), v Nišu (za 2.250), v Zagrebu (za 1.779) in v Ljubljani (za 1.593). Relativno pa je največji porast v Sarajevu (za 12'59%, v Nišu (za 10'96%) in v Somboru (za 9'97%).

Padlo pa je število zavarovancev pri uradih v Skoplju za 2.002 (7'84%) in v Osijeku za 1.754 (4'05%).

Zasebne bolniške blagajne izkazujejo vse tri dvig članstva. Absolutno največji dvig izkazuje blagajna Trg. bol. in podpornega društva v Ljubljani (za 541), relativno pa blagajne Trg. omladine v Beogradu (za + 11'07%).

Povprečna zavarovana mezda je znašala Din 21'78 ter se je ponovno zmanjšala, in sicer za 0'64 Din.

Ves zavarovani zaslužek je znašal 275'19 milijona Din, dočim je znašal v februarju 1934 277'46 milijona dinarjev.

Nemci odpovedujejo zaradi deviznih težav potovanja v Dalmacijo

Nemški turisti objavljajo svoj obisk Jugoslavije zaradi neurejenega turističnega kliriga. Narodna banka je odobrila za ta kliring vsoto 10 milijonov Din. O tej vsoti pa niso vedele ničesar niti naše niti nemške turistične ustanove. Turisti so se po odločbi banke prijavili za april in maj, ko se je pa, ugotovilo, da vprašanje kliriga še ni urejeno, so vse te skupine svoj prihod odpovedale. Največ odpovedi je dobil »Jadran Express«, ki je že lani sklenil nekaj skupinskih potovanj. V tem mesecu bi moralo dospeti na Jadran nad 1000 Nemcev, ki zdajne pridejo in se bodo deloma usmerili v druge države, kjer imajo urejen turistični kliring.

Službeni list

kr. banska uprava Dravske banovine 35. kos z dne 1. maja 1935 objavlja: Odredbo glede inozemskih vojnih ladij — Uredbo o normiranju obresti na glavnico uradniškega pokojninskega sklada pri Drž. hipotekarni banki — Objave o pobiranju občinskih davčnin — Oklice sodišč, razglase uradov in oblastev ter razne objave.

Politične vesti

Volilna borba na Češkoslovaškem postaja zlasti med nemškimi strankami zelo ostra. Tako je prišlo med socialnimi demokrati in Heinleinovimi nacionalisti ponovno do krvavih spopadov. Na Heinleina samega pa je bilo izvršenih že nekaj atentatov.

Nemčija je začela na otoku Syltu graditi pomorsko in avijatično oporišče. To pomeni novo kršitev mirovne pogodbe, s katero je zlasti ogrožena Anglija.

Vedno agresivnejše postopanje Nemčije je privedlo do zbližanja med Litvo in Poljsko. Prvi znak tega zbližanja je sestanek poljskega zunanjega ministra Becka z litovskim pariškim poslanikom Klimarom.

Angleški listi sedaj ugotavljajo, da so bili nemški načrti za podmornice gotovi že lansko jesen, da so se začeli deli teh podmornic že izdelovati okoli bojiča in da se je graditev podmornic tudi že začela pred 14 dnevi. Nemčija torej dosledno krši besedo in vse izjave njenih državnikov služijo le enemu cilju, da se premoti nasprotnika. In Angleže so Nemci v resnici redno speljati na led, ki ga prebija sedaj šele strah pred nemškimi podmornicami.

24 angleških poslancev je vložilo v parlamentu predlog, da se naj na prvem prihodnjem sestanku Društva narodov sklene ustanovitev mednarodne letalske policije.

Nemci bodo še v tem letu začeli graditi dva drednota po 20.000 ton, dve križarki po 10.000 ton in celo vrsto rušilcev, torpedov in podmornic. Tako poroča »Giornale d'Italia«.

Z velikimi slovesnostmi je bil v Berlinu odstranjen črni pajčolan z zastav jeklenia čelad. Ta pajčolan je bil pritrjen po podpisu versajske mirovne pogodbe ter naj njegova odstranitev na zunaj dokazuje, da je Nemčija zopet popolnoma svobodna država, ki je ne veže več versajska pogodba.

Nemška vlada je odredila, da se mora 60.000 nezaposlenih delavcev v Posaarju deportirati v vzhodno Prusijo in tam zaposliti. Delavci pa so s tem nezadovoljni in se nameravajo pritožiti na mednarodno sodišče, ki še posluje v Saarbrückenu, da reši po plebiscitu nastala sporna vprašanja.

Francosko-ruski pakt še vedno ni sklenjen, čeprav je bil načelni sporazum že dosežen. Po pariških vesteh sta se Laval in sovjetski poslanik Patjomkin zedinila, da ima sporazum pet točk. Sporazum je čisto v duhu pakta o Društvu narodov in more k sporazumu pristopiti vsaka druga država.

Rimske romarje na povratku v Nemčijo so hitlerjevci prijeli, jim odvzeli uniforme, znake in spominke, nato pa jih odvedli v koncentracijsko taborišče.

Nemško letalo z montiranim fotografskim aparatom, ki je nekaj dni krožilo visoko nad italijanskimi utrdami pri Sesto Calende, je eskadrila 6 italijanskih letalcev prisilila na pristane in ga zaplenila.

Na nemško-češkoslovaški meji na obmejni postaji Eisenstein so hitlerjevci ugrabili nekega prebeglega Nemca, ga krvavo pretepli in nato s silo spravili na nemško ozemlje. Češkoslovaška vlada bo zaradi te flagrantne kršitve češkoslovaške suverenitete ostro protestirala v Berlinu.

Poostreno opazovalno službo je uvedla Francija na svoji vzhodni meji. Na letališču v Strassbourgu je pripravljena eskadrila najhitrejših letal, ki ima nalogo preprečiti nemške polete nad francoskim ozemljem ali prisiliti nemška letala k pristanku.

Madjarska je zavzela glede vojaške pomoči Avstriji novo taktiko ter sedaj izjavlja, da bi mogla priti Avstriji v pomoč le, če bi Društvo narodov predhodno ugotovilo napadalca.

Novoizvoljeni madjarski parlament je bil v torek slovesno odprt. Drž. upravitelj Horthy je imel govor, v katerem je poudarjal, da je revizionizem glavno načelo madjarske politike. Na seji so opozicijski poslanci nekaterim vladnim hrupno očitali, da so z nasilstvi prišli v parlament.

Na shodu patriotske fronte v Mödlingu je kancelar Sušnik v navzočnosti kneza Starhemberga izjavil, da je glavna osnova sedanjega režima v Avstriji patriotska fronta. Vse kaže, da se je knez Starhemberg že sprijaznil z mislijo, da Heimwehr po uvedbi splošne vojaške dolžnosti ne bo več igral prve violine v Avstriji.

V Wöllersdorfu so bile v spopadu med komunisti in žandarmerijo mnoge osebe ranjene.

V Švici bo poleti plebiscit, ki naj odloči glede nadaljnega obstoja prostozidarskih lož.

Zunanja trgovina

Jugoslovansko-italijanska pogajanja

Pogajanja za novo ureditev trgovinskih odnosov z Italijo se prične v kratkem zaradi novega uvoznega režima v Italiji. Jugoslovanski izvozniki in uvozniki naj sporoče svoje podatke, želje in predloge odločujočim oblastvom.

Zagrebska trg. industrijska zbornica je izdala poziv vsem interesentom, da ji sporoče podatke: 1. glede plačilnega prometa, 2. o odpravi izvoznih ovir, 3. o prometnih vprašanjih. — Odgovore je zaradi pčlega roka poslati čimprej.

Za izvoznike v Nemčijo

Nemške oblasti za kontrolo uvoza tujega blaga v Nemčijo so izdale stroga navodila, po katerih je uvoz in tudi že samo naročilo inozemskega blaga najstrože prepovedano, dokler ne dobi nemški uvoznik od deviznega oddelka potrebno odobritev za devize. Da bi se izognili škodam za eventualni transport blaga, katerega nemški uvozniki, ako ne bi imeli devizno dovolitev, ne bi mogli prevzeti in bi blago ostalo na riziko našega izvoznika na meji, se obveščajo izvozniki blaga v Nemčijo, da v lastnem interesu, še preden odpošljejo blago v Nemčijo, zahtevajo od nemškega uvoznika, da da odobrenje za devize na vpogled delegatu našega Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine g. Milanu Kejčiču, Berlin, Regentenstrasse 17, da se prepriča, ali je devizna odobritev v redu in da ta obvesti nato našega izvoznika, da more blago neovirano poslati v Nemčijo. Naši izvozniki naj priložijo pismu na g. Kejčiča frankaturo z odgovorom. Po tem opozorilu naj postopajo izvozniki v vseh primerih, ko jim je nemški uvoznik neznan, da si tako prihranijo morebitne stroške.

Napredek sovjetske industrije

Moskovska statistika ugotavlja, da je v minulem letu lesna industrija Sovjetske Rusije prvič izvedla svoj delovni načrt s 100odstotnim uspehom. V tej stroki so vsi stavbi les, les za papir, za žveplenke in kemične izdelke. Industrija papirja je v prvem četrtletju povečala svojo produkcijo za 15 tisoč ton v primeri z lanskim razdobjem, industrija žveplenke je napredovala za 32%. Sovjetska Rusija ima 30% svetovnih lesnih zalog. Naravni prirastek lesa v državi se ceni na 1180 milijonov kubikov letno. Domača poraba in izvoz lesa uporablja letno 350 milijonov kubikov, tako da uporabi Rusija letno samo 30% svojega lesnega naravnega prirastka.

★

Francoski uvozni kontingenti za Jugoslavijo so v drugem četrtletju bile: 500 q črsla, 180 ton paradižnih konserv, 160 q kletja, 3000 kg konjskih kož, 855 kg ovčjih kož in 150 q emajlne posode.

Jugoslovanske konzerve za Abesinijo izdeluje tvornica zelenjadnih konserv »Kulpin« v Novem Sadu. Abesinska vlada je naročila 4 milijone škatel. Tovarna bo zaradi tega povečala dnevno produkcijo.

Rumunski sporazum s škodovimi tvornicami je te dni podpisal v Pragi rumunski finančni minister Antonesco.

Promet v češkoslovaško-jugoslovanskem kliringu je bil dne 26. aprila pri Deželni banki v Pragi urejen in so bile terjatve jugoslovanskim upnikom izplačane do številke 60.220. Predjem se dovoljuje na zahtevo do številke 76.200.

Madjarske državne tvornice lokomotiv so prejele od indijskih državnih železnice naročil v vrednosti 34 milijonov pengov.

Italija je odkupila od Francije 50.000 vagonov pšenice.

Med Nemčijo in Sovjetsko Rusijo je bila sklenjena nova trgovinska pogodba, po kateri bo dala Nemčija Rusiji kredit 200 milijonov mark, ki se bodo obrestovale za 2% višje, kakor pa je obrestna mera Državne banke.

Za Berlin so bile določene maksimalne cene za meso v višini 40 do 43 fenigov za kg žive teže. Cena mesa v podrobni razprodaji je seveda neprimerno višja.

Zveza ameriških izvoznikov je predlagala vladi, naj se ustanovi centrala za izvoz v balkanske države, pri kateri bi sodelovali izvozniki.

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Seznam spodaj navedenih povpraševanj po našem blagu je sestavljen od Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine (Zavod za unapredjivanje spoljne trgovine, Beograd, Ratnički dom) na podlagi vprašanj, ki jih je prejel iz tujine.

Na ta način je zbral Zavod velik material. Kdor se zanima za eno od ponudb ali povpraševanj, navedenih v seznamu, naj piše zavodu in pri tem navede: številko, pod katero je povpraševanje navedeno, točno označbo vrste blaga, način ambalaže z ozirom na tržne uzance, razpoložljivo količino blaga, ceno, kalkulirano po možnosti cif pristanišče države, kamor naj gre blago ali pa franko naša meja, plačilne pogoje in rok dobave. Istočasno naj se pošljejo tudi vzorci blaga.

Zavod pripominja, da za boniteto tujih tvrdk ne jamči.

tenu, ki se brezplačno razpošilja tujim interesentom.

Ce zahteva naša tvrdka nove možnosti za plačevanje svojih prispevkov v tujini, se objavi njena ponudba v posebnem bil-

Les in lesni izdelki:

425 — Dunaj: lesena kopita za čevlje;

426 — Jaffa: gradbeni les;

427 — Casablanca: lesena kuhinjska posoda;

428 — Carigrad: hrastovi parketi;

429 — Jaffa: les za zobeje.

Deželni pridelki in zdravilne rastline:

430 — Atene: kovorovo listje;

431 — Dunaj: razna sveža in suha povrtnina;

432 — Alžir: ponuja se zastopnik za žito, moko, suho in konzervirano povrtnino, suhe gobe itd.;

433 — Casablanca: ponuja se zastopnik

za fižol, grah in drugo suho povrtnino in za zdravilne rastline;

434 — Tel-Aviv: semena solnčaric in druga oljnata semena.

Sadje:

435 — Dunaj: sveže in suho sadje.

Živinoreja, perutnina in ribe:

436 — Alžir: ponuja se zastopnik za sir, suho meso, osušeno meso, klobasarske izdelke in za ribne konzerve;

437 — Hradec Králový (ČSR): nasoljena ovčja in osušena goveja čreva.

Proizvodi rudarstva:

438 — Berlin: sirov baker.

Industrijski izdelki:

439 — Halmsted (Švedska): bolhačev prah;

440 — Casablanca: ponuja se zastopnik za papir, lepenko in farmacevtske proizvode;

441 — Northampton (Anglija): telečja kromova koža;

442 — London: cenena konfekcija za ženske in otroke, predpasniki, lahki plašči, bluze itd.;

443 — Casablanca: čepice in klobuki, čevlji, svilene tkanine, vrvarski izdelki, železna kuhinjska posoda;

444 — Jaffa: ponuja se zastopnik za cement, razne kovine ter železni material za gradbeno stroko;

445 — Hamburg: verige iz galvanizirane železa za pse in osle ter za izvoz v čezmorske dežele.

Razno:

446 — Casablanca: ponuja se zastopnik za igrače in za razne slaščice.

Iz trgovinskega registra

Vpisale so se tvrdke:

Schwarz Franz, trgovina in eksport sadja, Na Ranci št. 66.

Veselič Boris, trgovina z mešanim blagom in vinom, Ormož.

Izpremembe in dodatki so se vpisali pri tvrdkah:

I. Jellenz, Celje, trgovina s kožami in usnjem ter potrebnostinami, je ustanovila podružnico v Slovenjgradu z naslovom »Podružnica I. Jellenz«.

Prva hrvatska štedionica, podružnica Celje, izbrise zaradi smrti člana upravnega odbora Frana Robleka iz Zalca.

Gustav Stiger v Celju izbrise poslovodji Riesner Ivanu podeljeno prokuro.

Strojilna, lesna in kemična industrija, Polzele, vpiše nove člane uprave, ki so: dr. M. Korun, odv. iz Ljubljane, Bezjak Ivo, Petrovič Zlatko, oba uradnika iz Dola pri L. Izbrisala pa se je prokura Bezjaka Iva.

A. & R. Krašovec, št. Vid pri Stični, trgovina z živino in prašiči likvidira. Likvidatorja sta družabnika Anton in Rudolf Krašovec.

Tropska importna družba z o. z., Ljubljana. Izbrise se prokura Riesa Alfreda.

Jugoslovanska P. Beiersdorf in Co., družba z o. z., Maribor. Osnovna glavica odslej Din 250.000 v gotovini in vplačana.

Ivan Leskovec, šmartno pri Litiji 56. Zaradi smrti lastnika se vpiše nova lastnica Leskovec Ana r. Černe.

Iz združnega registra

Vpisala se je: Kmetijska strojna zadruga v Vogljah pri Kranju, r. z. z o. z. — Zadruga ima namen pospeševati gospodarstvo s tem, da nabavi potrebne kmetijske stroje in jih daje svojim članom v uporabo.

Monopol živine v Češkoslovaški

Češkoslovaška vlada je na posebni seji v razpravi o notranjih političnih vprašanjih pooblastila kmetijskega ministra, da takoj ustanovi družbo za promet živine, mesa, masti in ostalih izdelkov. Družba bo monopolna in bo upravljala v bodoče ves uvoz in izvoz živine za zakol in za mesne izdelke. S tem hoče vlada zavarovati cene in prodajo domačega blaga ter onemogočiti spekulacijo. Opozicijski tisk napada vlado zelo ostro zaradi teh ukrepov in trdi, da bodo škodili prijateljstvu z zavezniki, v bistvu pa da niso ti ukrepi nič drugega ko pridobivanje glasov čeških, zlasti pa nemških agrarcev za volitve.

Doma in po svetu

Petdesetletnico Strossmayerjeve galerije bodo slovesno praznovali v Zagrebu od 17. do 19. maja.

Mestni proračun Osijeka, ki ga je z malimi izpremembami odobrilo finančno ministrstvo, izkazuje 29 mil. 930.238 Din izdatkov in 21 milijon 244.283 Din dohodkov. Razlika se pokrije z 71%no doklado na drž. davke.

Nagrada 10 tisoč dinarjev je razpisala uprava policije v Splitu onemu, ki ji odkrije napadalec na senatorja Ivaniševića in na bivšega ministra Ergo Andjeliničevića.

Kaznovani tihotapeci saharina v Mariboru, pri katerih so našli finančni organi skupno 109 kg saharina, morajo plačati skupno 2 milijona 577.209 dinarjev globe. Vsteti so v globo ti zneski: uvozna pristojbina dinarjev 158.299'50, taksa za pregled 71.000 in za deklaracijo 7.50 Din; ostalo je petnajstkratna redna uvoznina kot kaznen.

Bivši bolgarski finančni minister Molov je umrl.

Grška vlada je zaprla vse menjalnice v državi. Nadalje je prepovedala vsak izvoz zlata, da ustavi vedno bolj občutni obtok zlata.

Kaznovani bodo na Madjarskem volilci, ki pri zadnjih volitvah niso glasovali, in sicer z globami od 10 do 20 pengov, kar bo dalo drž. blagajni lep dohodek 5 do 7 milijonov pengov.

Sovjetska vlada je sklenila, da bo imela v Mednarodnem uradu za delo samo svojega opazovalca.

Francoska vlada bo opravila vse davke na motorna vozila, dočim ostane trošarina na bengin neizpremenjena.

Dne 23. oktobra poteče Nemčiji članski odpovedni rok v Društvu narodov in s tem pakt društva zanjo ne bo več obvezen.

Novi francoski potniški parnik »Normandie« je bil zavarovan v Londonu za 2 mi-

lijona funtov (več ko za pol milijarde dinarjev). To je ena največjih zavarovalnic, kar jih je bilo sklenjenih v Londonu.

Nemško državljanstvo bodo po novem državljanstvu mogli imeti le Nemci čiste krvi, vsi listi pa, ki je ne bodo dokazali za 100 let nazaj, izgube vse politične pravice, predvsem volilno in službeno pravico. Državljanstvo po rojstvu ali kupljeno državljanstvo ne bosta veljavni, ker da mora biti nemško državljanstvo najvišja čast. Tako je izjavil nolanji minister Frick nemškimi častnikarjem.

Aretiran je bil zaradi tihotapljenja tujih valut bivši madjarski častni konzul v Manchesteru, Bolgar.

Na vsem svetu je 30 milijonov brezposelnih, od katerih je 5 in pol milijona intelektualcev.

Potrošnja električnega toka se je v zadnjih dveh letih skoraj v vseh državah povečala. Tako n. pr. v Franciji za 6'4, Nemčiji za 18, Angliji za 12'3, Italiji za 9'2, Poljski 11'2, Švici 8'4% itd.

Razstave in seimi

Monopolska uprava bo imela na letošnjem pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 11. junija svojo posebno propagandno razstavo. Obiskovalci velesejma bodo imeli priložnost, da se upoznajo z vsemi vrstami tobaka, ki služi za proizvodnjo jugoslovanskih cigaret in cigar. Naše kadilce bo ta razstava gotovo zanimala.

Izložbene cigarete »Vardar« in »Drina« pridejo v promet ob letošnjem pomladanskem velesejmu v Ljubljani od 1. do 11. junija. Te specialitete se bodo prodajale v času velesejma, in sicer samo v trafiki na sejmšču.

V Poznanju je predsednik poljske republike na svečan način otvoril XIV. mednarodni velesejem, na katerem sodeluje 20 držav.

Tržna poročila

Mariborski svinjski sejem

Na svinjski sejem dne 26. aprila 1935 je bilo pripeljanih 175 svinj, cene so bile te: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad Din 50'— do 75'—, 7 do 9 tednov stari 80'— do 90'—, 3 do 4 mesece stari 150'— do 160'—, 5 do 7 mesecev stari 200'— do 260'—, 8 do 10 mesecev 300'— do 340'—, 1 leto stari 480'— do 500'—, 1 kg žive teže 4'50 do 5'50, mrtve teže Din 7'— do 8'—. Prodanih je bilo 108 svinj.

Radio Ljubljana

Petek, dne 3. maja: 12.00: Vojaška godba zdaj igra! (na ploščah) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Radijski orkester — 18.00: Po solnčni Španiji (Maša Slavčeva) in plošče — 18.40: Čas, poročila, spored, obvestila — 19.00: Nemščina (dr. Kolarič) — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Chopinov večer, Prenos iz Hubadove dvorane, sodelujejo: Lipovšek, Sivce, Lesković, Rupel, Korenčanova — 21.30: Čas, poročila — 22.00: Operetna glasba (Radijski orkester).

Sobota, dne 4. maja: 12.00: Vožnja neznankam (plošče) — 12.45: Poročila — 13.00: Čas, vreme, obvestila — 13.20: Vožnja neznankam (plošče) — 18.00: Radijski orkester — 18.40: Čas, poročila, spored, obvestila — 19.00: Zunanji politični pregled (dr. Jug) — 19.30: Nacionalna ura — 20.00: Iz čeških logov in gajev (plošče, samospeli: Svetoz. Banovec, dva klavirja: Škerjanc & Šaplja) — 21.15: Prenos mednarodnega koncerta iz Zagreba, izvajajoški in mešani zbor »Lisinski«. Dirigent: Krešimir Baranović, operni direktor zagrebške opere — 21.45: Čas, poročila — 22.00: Radijski orkester.

Naročaje in širite
Trgovski listi

Speditijsko podjetje

R. Ranzinger

Ljubljana Telefon 20-60

prevzema vse v to stroko spadajoče posle. Lastno skladišče z direktnim tirom od glavnih kolodvorov. Carinsko skladišče. Mestne trošarine prosto skladišče. Carinsko posredovanje. Prevoz pohištva s pohištvenimi vozovi in avtomobili